

1 Maksājuma rīkojuma procedūra

1.1 Procedūras darbības joma

Austrijas Civilprocesa kodekss paredz praksē sevi pierādījušu un pārbaudītu maksājuma rīkojuma procedūru (*Mahnverfahren*) prasībām par maksājumu piedziņu. Vairums maksājuma prasību Austrijā tiek ierosinātas tiešsaistē — vienkāršotā, operatīvā maksājuma rīkojuma procedūrā.

1.1.1 Uz kādām prasībām procedūra attiecas (piemēram, tikai uz naudas prasībām, tikai uz līgumpamatotām prasībām utt.)?

Maksājuma rīkojuma procedūra ir paredzēta tikai tādu maksājuma prasību īstenošanai, kas nav izskatāmas īpaša veida bezstrīdus kārtībā (*Ausserstreitverfahren*). Maksājuma rīkojuma procedūra nav savienojama ar bezstrīdus procedūras principu, kas paredz, ka tiesai jānoskaidro visi ar tās lēmumu saistītie fakti *ex officio*, t. i., bez puses pieteikuma. Tā kā īpašas procesuālās prasības attiecas arī uz lietām saistībā ar sociālā nodrošinājuma tiesībām un prasībām, pamatojoties uz čekiem vai vekseljiem, šīs lietas nevar ierosināt maksājuma rīkojuma procedūras kārtībā.

1.1.2 Vai prasību summai ir maksimālais apmērs?

Kopš 2009. gada 1. jūlija maksājuma rīkojuma procedūra attiecas uz strīdiem, kuru summa nepārsniedz EUR 75 000. Prasības, kuru summa pārsniedz šo ierobežojumu, ir jāceļ kā sagatavošanas pieteikums "parastajā" civilprocesuālajā kārtībā.

1.1.3 Procedūras izmantošana ir obligāta vai izvēles?

Austrijā maksājuma rīkojuma procedūra ir obligāta attiecībā uz prasībām, kuru summa nepārsniedz iepriekš minēto.

1.1.4 Vai procedūru var piemērot, ja atbildētājs dzīvo citā dalībvalstī vai trešā valstī?

Austrijas maksājuma rīkojuma procedūru nevar izmantot, ja atbildētāja domicils, pastāvīgā dzīvesvieta vai juridiskā adrese ir ārvalstīs. Šādi strīdi ir izšķirami "parastā" civilprocesuālā kārtībā. Atkarībā no prasības piekritīgā tiesa vai nu lūgts atbildētājam četrās nedēļās iesniegt aizstāvības rakstu, vai arī noteiks tiesas sēdes datumu.

Alternatīvi maksājuma prasības pret atbildētājiem, kuri ir kādas citas dalībvalsts pastāvīgie iedzīvotāji, var celt saskaņā ar Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru.

1.2 Kompetentā tiesa

Maksājuma prasības par summām, kas nepārsniedz EUR 15 000 (kopš 2013. gada 1. janvāra), ir jāiesniedz rajona tiesā (*Bezirksgericht*). Prasības, kuru summa ir lielāka par EUR 15 000, ir jāiesniedz pirmās instances tiesā, ja vien minētās prasības nav rajonu tiesu īpašajā jurisdikcijā.

Saistībā ar Austrijas maksājuma rīkojuma procedūru tiesu jurisdikciju reglamentē vispārējie noteikumi, t. i., nav paredzēti īpaši noteikumi par jurisdikciju. Informāciju par Austrijas jurisdikcijas noteikumiem skatiet faktu lapā sadaļā "Lietu piekritība tiesām". Informācija par to, kurai tiesai ir jurisdikcija konkrētās civillietās, ir atrodama Austrijas Federālās Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnē, sadaļā "e-Government" "*Gerichtssuche*" ("e-valdība" "Tiesu meklēšana"). Austrijā jurisdikcija saistībā ar Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru ir vienīgi Vīnes iecirkņa tiesai komercietās (*Bezirksgericht für Handelssachen*).

1.3 Oficiālās prasības

1.3.1 Vai jāizmanto standarta veidlapas? Ja jā – kur var saņemt šādu veidlapu?

Maksājuma prasības ir jāiesniedz, izmantojot standarta veidlapu. Austrijā maksājuma rīkojuma procedūrā izmanto dažādas veidlapas atkarībā no tā, vai maksājuma prasība tiek ierosināta "parastajā" maksājuma rīkojuma procedūrā, maksājuma rīkojuma tiesas procesā darba tiesā vai saskaņā ar Eiropas maksājuma rīkojuma procedūru. Veidlapas ir iespējams lejupielādēt no Federālās Tieslietu ministrijas tīmekļa vietnes, tās atrodamas sadaļā "*Bürgerservice*" ("Pilsoniem pieejamie pakalpojumi"), tās var arī aizpildīt tiešsaistē.

1.3.2 Vai mani jāpārstāv advokātam?

Prasītājiem, kas ceļ prasību par rīkojuma par maksājuma piedziņu izdošanu strīdā, kura summa pārsniedz EUR 5000, ir nepieciešama juridiska pārstāvība. Iepriekš teiktas neattiecas uz lietām, kas saskaņā ar tiesību aktiem izskatāmas rajona tiesā neatkarīgi no strīda summas (piem., tiesā, kurai ir piekritība pēc lietas būtības). Šādās lietās juridiskā pārstāvība ir "relatīva" prasība, t. i., puses var rīkoties savā vārdā pašas, bet gadījumā, ja tās vēlas būt pārstāvētas, tām ir jāpiesaista advokāts.

Eiropas maksājuma rīkojuma procedūrā nav paredzēta prasība par juridisko pārstāvību.

1.3.3 Cik sīki izklāstītam jābūt prasības pamatojumam?

Prasības, kas reglamentē pieteikuma par maksājuma rīkojuma izdošanu saturu, būtiski neatšķiras no prasībām, kuras reglamentē "parastajā" kārtībā iesniedzamās prasības. Iesniedzot pieteikumu par maksājuma rīkojuma izdošanu, prasītājiem nav jāsniedz prasības tiesiskais pamatojums. Tomēr apstākļi, kas minēti, lai pamatotu prasību, ir jāapraksta pietiekami detalizēti, lai būtu iespējams identificēt prasību un noteikt konkrēto pieprasījumu (t. i., pieteikumam ir jābūt pārliecinošam).

1.3.4 Vai jāiesniedz rakstiski prasības pierādījumi? Ja jā – kādus dokumentus atzīst par pierādījumu?

Austrijā maksājuma rīkojuma procedūrā nav paredzēts pienākums uzrādīt pierādījumus. Tāpēc, lai celtu prasību par rīkojuma par maksājuma piedziņu izdošanu, nav nepieciešams iesniegt dokumentus, ar kuriem prasība tiek pamatota. Tomēr prasītājiem, kas saņem vai cenšas saņemt maksājuma rīkojumu krāpšanas ceļā, norādot savā pieteikumā nepatiesu vai nepilnīgu informāciju, tiks uzlikts naudas sods saskaņā ar Austrijas Civilprocesa kodeksu.

1.4 Pieteikuma noraidīšana

Tiesa novērtē pieteikumu, pārskatot to tikai kopumā. Tā nepārbauda, vai saturs ir precīzs; tā tikai novērtē prasības juridisko būtību (t. i., vai prasība ir pārliecinoša). Ja pieteikums maksājuma rīkojuma saņemšanai atbilst prasībām formas un satura ziņā (t. i., tajā ir norādīta konkrēta prasība, minēti fakti, no kuriem var izsecināt prasību, citēti pierādījumi un dota informācija par jurisdikciju, un pēc tā prasību ir iespējams identificēt), tiesa izsniegs maksājuma rīkojumu. Austrijas Civilprocesa kodeksā nav noteikuma, kas paredzētu, ka pieteikumi maksājuma rīkojuma saņemšanai būtu noraidāmi formālu iemeslu dēļ. Ja tiesa uzskata, ka nav ievērotas uz maksājuma rīkojumu attiecināmās prasības, tā nekavējoties ierosinās "parasto" tiesas procesu; tā nenoraidīs pieteikumu. Tomēr atsevišķu formālu nepilnību gadījumā tiesa var vispirms ierosināt korekcijas procedūru, liekot prasītājam izlabot nepilnības.

1.5 Apelācijas sūdzības

Tā kā saskaņā ar Austrijas Civilprocesa kodeksu pieteikumi maksājuma rīkojuma saņemšanai nav noraidāmi un tiek automātiski nodoti izskatīšanai "parastajā" procesuālajā kārtībā, tiesības iesniegt pārsūdzību nav nepieciešamas.

1.6 Paziņojums par iebildumu

Terminš iebildumu iesniegšanai par maksājuma rīkojumu ir četras nedēļas, sākot no dienas, kad maksājuma rīkojuma rakstisks eksemplārs ir nodots atbildētājam. Šo termiņu tiesa nevar ne pagarināt, ne saīsināt.

Iebildumi pret pirmās instances tiesas piešķirtiem maksājuma rīkojumiem (lietās, kurās strīda summa ir no EUR 15 000 līdz EUR 75 000) ir jāiesniedz aizstāvības raksta formā. Tas nozīmē, ka iebildumā jābūt ietvertam īpašam pieprasījumam, iebildumu pamatojošo faktu un apstākļu aprakstam, kā arī pierādījumiem, kas pamato atbildētāja apgalvojumus. Lai iesniegtu iebildumus tiesā, juridiskā pārstāvība ir obligāta.

Lai iesniegtu iebildumu tiesas procesā rajona tiesā (t. i., saistībā ar strīdiem, kuru summa nepārsniedz EUR 15 000, vai — gadījumā, ja tiesai ir piekritība pēc lietas būtības, — nepārsniedz EUR 75 000), juridiskā pārstāvība nav obligāta. Iesniedzot iebildumus rakstiski, šādos tiesas procesos pietiek, ja atbildētājs tiesai, kas izsniegusi maksājuma rīkojumu, nosūta parakstītu vēstuli, kurā norādīts, ka viņš/viņa iebilst pret maksājuma rīkojumu. Tiesas procesā pirmās instances tiesā nav paredzēta prasība, ka atbildētājam savs iebildums būtu jāpamato. Atbildētājs var reģistrēt iebildumu arī mutiski tiesā, kas izsniegusi maksājuma rīkojumu, vai rajona tiesā apgabalā, kur ir viņa/viņas dzīvesvieta.

1.7 Paziņojuma par iebildumu sekas

Ja atbildētājs iebildumu iesniedz laikā, maksājuma rīkojums zaudē spēku un tiesa automātiski nodod pārsūdzību izskatīšanai “parastajā” procesuālajā kārtībā, kā arī uzklauša prasībā norādītos apgalvojumus un iebildumus pret tiem.

1.8 Paziņojuma par iebildumu neesamības sekas

Austrijā maksājuma rīkojuma procedūra norisinās vienā posmā. Ja atbildētājs maksājuma rīkojumu neapstrīd vai neapstrīd to noteiktajā laikā, maksājuma rīkojums automātiski kļūst izpildāms — prasītājam šai nolūkā nav jāiesniedz vēl viens pieteikums. Tāpēc tiesību aktos nav paredzēts noteikums par otrās instances tiesas lēmumu.

1.8.1 Kas jādara, lai panāktu izpildāmu tiesas lēmumu?

Tiesa pēc savas iniciatīvas apstiprina, ka maksājuma rīkojums ir izpildāms. Lai ierosinātu izpildes procedūru pret atbildētāju, prasītājs var izmantot apliecinātu maksājuma rīkojuma kopiju.

1.8.2 Vai šis lēmums ir galīgs, vai arī atbildētājam ir dota iespēja lēmumu pārsūdzēt?

Maksājuma rīkojumus, kas izsniegti, ievērojot Austrijas maksājuma rīkojuma procedūru, var apstrīdēt tikai tad, ja tiek iesniegts iebildums. Atbildētājam nav citu pārsūdzības tiesību. Maksājuma rīkojumā ietverto lēmumu par izmaksām prasītājs un atbildētājs var apstrīdēt izmaksu pārsūdzības kārtībā (*Kostenrekurs*) 14 dienās no lēmuma nodošanas dienas. Atbildētājs var jebkurā laikā ierosināt prasību par nopietniem pārkāpumiem saistībā ar maksājuma rīkojuma nodošanu, iesniedzot pieteikumu apstiprinājuma saņemšanai, ka izpilde ir atceļama. Ja iesniegt iebildumu laikā atbildētājiem ir traucējuši nenovēršami un neparedzami notikumi, atbildētāji 14 dienās no dienas, kad tika novērsti šķēršļi, kuru dēļ viņi tika nokavējuši iebildumu iesniegšanas termiņu, var iesniegt pieteikumu par iepriekšējā stāvokļa atjaunošanu.

Lapa atjaunināta: 05/06/2023

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.